سرمقاله

ایران و آمریکا در کورس تاب‌آوری

ادامه از صفحه ۱

... برای مواجهه مجدد نظامی با ایران، دلیل اصلی دستور توقف حملات بوده است. برخی روزنامه‌ها می‌گویند که ذخایر تسلیحاتی آمریکا به حد کافی نیست، از طرف دیگر برخی رسانه‌ها، گزارش دادند که توان پدافندی ایران به واسطه همکاری با کشورهایی مثل روسیه ارتقا پیدا کرده و ایران ممکن است که هواپیماهای بیشتری از آمریکا را ساقط کند.

در هر صورت، به نظر می‌رسد که موضوع حمله نظامی مجدد همچنان از دستورکار خارج نشده است. در پی دستور ترامپ تلاش‌های دیپلماتیک برای از سرگیری مذاکرات با میانجی‌گری پاکستان افزایش یافته است. حتی پوتین نیز اعلام کرده که آماده است اورانیوم ۶۰ درصد غنی شده ایران برای حصول توافق، به روسیه منتقل شود. اما تا امروز اصلی‌ترین مسائل مورد اختلاف میان آمریکا و ایران یعنی مساله باز شدن تنگه هرمز و اورانیوم ۶۰ درصد حل نشده است.

هرچند درباره موضوعات دیگر که عمدتا تاکتیکی هستند؛ می‌توان امیدوار بود که توافقی حاصل شود، اما درباره این دو موضوع اصلی، یعنی انتقال اورانیوم ۶۰ درصد غنی شده و نیز عادی شدن روند رفت و آمد در تنگه هرمز، به‌نظر می‌رسد اختلاف دو طرف بسیار فراتر از آن چیزی باشد که در رسانه‌ها تصویرسازی می‌شود. واقعیت امر این است که جمهوری اسلامی خود را بازنده جنگ اخیر نمی‌داند و بر این باور است که توان ترامپ برای ماندن در منطقه و حفظ توان نظامی ارتش آمریکا با محدودیت مواجه است و با فرارسیدن انتخابات میان‌دوره‌ای در آمریکا، ترامپ ممکن است بخواهد امتیازات بیشتری به ایران بدهد. از طرف دیگر ترامپ در آن چیزی گرفتار شده است که می‌توان آن را تله اعتبار نامید. ارتش آمریکا نتوانسته است از طریق اعمال قدرت نظامی به خواسته خود برسد و متحدان آمریکا و مخصوصا اروپایی‌ها به وضوح از رفتار آمریکا در قبال ایران و وضعیت تنگه هرمز انتقاد کرده‌اند.

اکنون سوال این است که آیا امکان یک راه‌حل دیپلماتیک وجود دارد یا خیر؛ نخست باید توجه کنیم که آنچه از آن به عنوان یک راه‌حل دیپلماتیک یاد می‌شود در واقع یک چارچوب موقت برای جلوگیری از تشدید تنش است تا رسیدن به یک راه‌حل معین دیپلماتیک. آنچه رسانه‌ها گزارش کردند این است که ایران و آمریکا تلاش می‌کنند با میانجی‌گری پاکستان به چارچوبی برای تداوم آتش‌بس و عدم تشدید تنش دست پیدا کنند و بعد از این توافق به مذاکرات خود در مورد موضوعات مورد اختلاف ادامه دهند. بنابراین به نظر می‌رسد که همچنان با حل اختلافات بنیادی میان ایران و آمریکا یعنی اختلاف بر سر باز شدن تنگه هرمز و اورانیوم ۶۰ درصد فاصله زیادی داریم و به همین دلیل نمی‌توان گفت که اقدام نظامی از دستور کار ترامپ خارج شده است. در واقع دو طرف وارد یک مسابقه تاب‌آوری شده‌اند. جمهوری اسلامی ایران بر این باور است که ترامپ نمی‌تواند به مدت طولانی نیروهای نظامی خود را در منطقه نگه دارد و ناگزیر به عقب‌نشینی است، از طرف دیگر ترامپ بر این باور است که اگر نتواند از این تله اعتبار خارج شود، در واقع موقعیت او در صحنه بین‌المللی و مساله رقابت قدرت‌های بزرگ تحت‌تاثیر این امر قرار خواهد گرفت.

در واقع جنگ ایران و آمریکا می‌تواند به یک جنگ سرنوشت‌ساز در منطقه و تا حدی کمتر نظام بین‌الملل تبدیل شود، اگر آمریکا برخلاف ادعاهای خود نتواند از این جنگ به یک دستاورد مشخص سیاسی دست پیدا کند. از این منظر اعتبار آمریکا هم در منطقه و هم در نظام بین‌الملل به شدت زیر سوال خواهد رفت، لذا مساله مهم برای آمریکا این است که چگونه می‌تواند بدون از دست دادن اعتبار خود از این منازعه خارج شود.

از سوی دیگر از آنجا که جمهوری اسلامی ایران منازعه کنونی را یک منازعه بر سر بقا می‌داند، خود را در تله بقا می‌بیند و از این رو سعی می‌کند با افزایش تاب‌آوری خود و ادامه مقاومت از این تله خارج شود و آمریکا را متقاعد کند که مشکل آمریکا با ایران راه‌حل نظامی ندارد و آمریکا ناگزیر از امتیاز دادن در میز دیپلماسی است. لذا همچنان هر دو گزینه دیپلماسی و اقدام نظامی همچنان موضوعات مورد توجه هستند، هرچند امکان رسیدن به یک توافق در یک چارچوب موقت دیپلماتیک وجود دارد، اما هنوز دوطرف با رسیدن به نقطه بهینه برای توافق فاصله زیادی دارند. شاید بتوان گفت که خرابکاری مستمر اسرائیل در روند دیپلماتیک یکی از مهم‌ترین دلایل نرسیدن ایران و آمریکا به توافق است. هر زمان که ایران و آمریکا به توافق نزدیک شده‌اند، اسرائیل همه تلاش خود را به کار گرفته است تا این روند را تخریب کند و به نظر می‌رسد که در شرایط فعلی هم این ادعا همچنان صادق است و اسرائیل از هر نوع توافقی که منجر به دادن برخی امتیازات مشخص به ایران بشود، جلوگیری خواهد کرد.

دکتر رحمن قهرمانپور
کارشناس ارشد مسائل بین‌الملل
Alborz.payam@gmail.com

پیام آشنا گزارش می دهد

ضعف زیرساخت‌های آموزش مجازی؛ تهدیدی برای عدالت آموزشی

محبوبه بیدکی- عضو هیأت‌رئیسه کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری مجلس ضمن اشاره به وضعیت فعلی آموزش مجازی در کشور تأکید دارد؛ در شرایطی که آموزش حضوری با اختلال مواجه شده، ضعف زیرساخت‌های آموزش آنلاین نابرابری آموزشی را تشدید خواهد کرد؛ این موضوع از یک مسئله آموزشی فراتر رفته و به حوزه امنیت آموزشی کشور مرتبط است.

در شرایط مختلف کشور از جمله بحران های طبیعی، جنگ و یا بیماری که آموزش حضوری یا اختلال مواجه می شود، موضوع آموزش مجازی بیش از گذشته مورد توجه قرار گرفته است، هرچند این شیوه در ابتدا به‌عنوان راهکاری مکمل برای استمرار فرآیند آموزش مطرح شد، اما تجربه مشکلات مختلف نشان داده است که ضعف زیرساخت‌ها، نبود برنامه‌ریزی جامع و نابرابری در دسترسی به امکانات آموزشی این مهم را به یکی از بحث های چالش بر انگیز نظام آموزشی کشور تبدیل می کند.

در همین راستا، یکی از اعضای هیأت‌رئیسه کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری مجلس با انتقاد از وضعیت فعلی آموزش مجازی در کشور، خواستار تدوین برنامه‌ای منسجم و پایدار در این حوزه شد.

رحیمی دشتلویی با اشاره به تجربه سال‌های اخیر و شرایط خاصی مانند جنگ، بحران‌های طبیعی یا اختلال گسترده در آموزش حضوری، بر این باور است که؛ ساختار فعلی آموزش مجازی از جمله نقاط آسیب‌پذیر نظام آموزشی کشور محسوب می‌شود.

به گفته وی، این شیوه آموزشی در شکل فعلی خود نه‌تنها در شرایط عادی نیز پاسخگوی نیازهای واقعی دانش‌آموزان نیست، بلکه در زمان بروز بحران نیز می‌تواند به عاملی برای تشدید نابرابری‌های آموزشی تبدیل شود.

نماینده مردم فلاورجان با بیان اینکه آموزش مجازی دیگر صرفاً یک ابزار کمکی نیست،ادامه می دهد؛ استمرار آموزش در شرایط خاص باید به‌عنوان بخشی از امنیت آموزشی کشور مورد توجه قرار گیرد و وزارت آموزش‌وپرورش در ازای اتخاذ رویکردهای مقطعی و واکنشی، نقشه راهی جامع و بلندمدت برای مدیریت آموزش در شرایط عادی و بحرانی تدوین کند؛چرا که تجربه سال‌های گذشته نشان داده، نبود برنامه‌ریزی منسجم موجب شده در زمان بحران، روند آموزش دانش‌آموزان با بی‌نظمی و نابرابری همراه باشد.

رحیمی دشتلویی در ادامه با اشاره به تداوم شکاف دیجیتال میان مناطق مختلف کشور می گوید؛ تفاوت در دسترسی به ابزارها و زیرساخت‌های آموزش مجازی میان مناطق برخوردار و کمبرخوردار عملاً به شکاف آموزشی تبدیل شده است و پیامدهای این مسئله در قالب افت تحصیلی، کاهش کیفیت یادگیری و محدودیت فرصت‌های آموزشی برای برخی دانش‌آموزان قابل مشاهده است.

این عضو هیأت‌رئیسه کمیسیون آموزش تأکید می کند؛ وزارت آموزش‌وپرورش باید به‌صورت شفاف و مستند اعلام کند چه تعداد از دانش‌آموزان کشور از دسترسی برابر به ابزارهای آموزش مجازی محروم هستند و چه اقدامات اجرایی مشخص و قابل سنجشی برای کاهش این نابرابری انجام شده یا در دستور کار قرار دارد.

وی همچنین بر ضرورت ارزیابی علمی نتایج آموزش مجازی تأکید کرده و یادآور می‌شود؛بدون بررسی دقیق و کارشناسی درباره میزان افت تحصیلی و آسیب‌های آموزشی ناشی از این شیوه، سیاست‌گذاری در این حوزه نمی‌تواند مبتنی بر داده‌های واقعی باشد.به همین دلیل، کمیسیون آموزش مجلس این موضوع را به‌طور جدی پیگیری خواهد کرد و وزارت آموزش‌وپرورش باید گزارش‌هایی دقیق، مستند و قابل راستی‌آزمایی در این زمینه ارائه دهد.

رحیمی در بخش دیگری از سخنان خود بر ضرورت ایجاد یک سامانه ملی و یکپارچه برای آموزش مجازی تأکید می کند ومی گوید؛ پراکندگی بسترهای آموزشی و اتکا به ابزارهای غیررسمی نشان‌دهنده نبود مدیریت متمرکز در این حوزه است، ادامه چنین وضعیتی، به‌ویژه در شرایط بحرانی، نظام آموزشی کشور را با اختلال جدی مواجه خواهد کرد.

به گفته وی؛ حرکت نظام آموزشی به سمت الگوی ترکیبی تضروری است، در این مدل، آموزش حضوری، مجازی و حتی شیوه‌های آفلاین باید به‌صورت مکمل و برنامه‌ریزی‌شده در کنار یکدیگر قرار گیرند، آموزش مجازی نباید صرفاً در شرایط اضطراری و به‌عنوان جایگزینی موقت مورد استفاده قرار گیرد، بلکه باید به‌عنوان بخشی از ساختار پایدار نظام آموزشی تعریف شود.

این نماینده مجلس با اشاره به مسئولیت نظارتی مجلس خاطرنشان می‌کند؛کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری مجلس این موضوع را در اولویت پیگیری‌های خود قرار داده و از وزارت آموزش‌وپرورش خواسته است در کوتاه‌ترین زمان ممکن گزارشی دقیق، اجرایی و قابل ارزیابی از اقدامات انجام‌شده در حوزه آموزش مجازی ارائه کند.

در مجموع، آنچه از اظهارات این عضو هیأت‌رئیسه کمیسیون آموزش برمی‌آید، تأکید بر ضرورت بازنگری در سیاست‌ها و تقویت زیرساخت‌های آموزش مجازی در کشور است؛ موضوعی که علاوه بر ارتقای کیفیت آموزش، در شرایط بحرانی نیز از بروز نابرابری‌های گسترده آموزشی جلوگیری می کند و بر اساس اظهارات این نماینده مجلس، در صورت تداوم ضعف‌ها و نبود اقدام مؤثر از سوی دستگاه اجرایی، مجلس از تمامی ظرفیت‌های قانونی و نظارتی خود برای اصلاح وضعیت موجود و ارتقای ساختار آموزش مجازی استفاده خواهد کرد.

پارک علم و فناوری البرز الگوی ملی می شود

گسترده‌ترین شبکه نوآوری کشور؛ از تلفن ابری تا صادرات فناوری به عمان

پارک علم و فناوری البرز (جهاد دانشگاهی) در ماه‌های اخیر با برداشتن گام‌های بلند در جهت توسعه زیست‌بوم فناوری، صادرات دانش‌بنیان و گسترش همکاری‌های ملی و استانی، مسیر تبدیل شدن به الگویی ملی را با قدرت طی می‌کند.

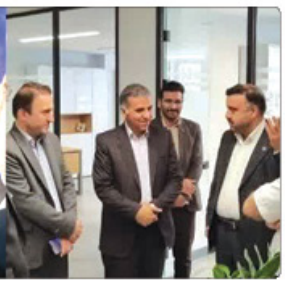

به گزارش خبرنگار پیام آشنا، این پارک که از دیرباز به عنوان یکی از قطب‌های نوآوری کشور شناخته می‌شود، اینک با رویکردی تحول‌آفرین، افق‌های تازه‌ای را پیش روی فناوران و دانش‌بنیان‌ها گشوده است. آنچه در ماه‌های اخیر در این پارک رخ داده، تنها پذیرش چند شرکت نوپا نیست، بلکه شکل‌گیری زیست‌بومی پویا و بالنده است که می‌تواند الگویی برای سراسر کشور باشد.

پذیرش شرکت نوآور در حوزه تلفن ابری

در تازه‌ترین اقدام، شرکت «چکاوک پردازش هوشمند البرز» با ایده محوری «تلفن ابری» در پارک پذیرش شد. این شرکت قرار است با بهره‌گیری از زیرساخت‌های پیشرفته پارک، به تجاری‌سازی این فناوری نوین بپردازد. تلفن ابری به عنوان یکی از فناوری‌های نوظهور در عرصه ارتباطات، می‌تواند تحولی اساسی در نحوه ارائه خدمات مخابراتی و ارتباطی ایجاد کند و پارک البرز با حمایت از این ایده، گامی بلند در جهت بومی‌سازی این فناوری برداشته است.

برگزاری نشست‌های تخصصی برای توانمندسازی اعضای جدید

پارک علم و فناوری البرز در راستای توانمندسازی اعضای جدید خود، سه نشست تخصصی با محوریت «قوانین پارک»، «اکوسیستم فناوری»، «بیمه» و «تاب‌آوری در شرایط بحران» برگزار کرده است. این نشست‌ها با استقبال پرشور شرکت‌های عضو مواجه شد و گامی مؤثر در جهت ارتقای دانش مدیریتی و حقوقی فناوران محسوب می‌شود.

علاوه بر این، دوره آنلاین «ایده‌ها و نیازهای صادرات فناوری به بازار عمان» با حضور جمع کثیری از شرکت‌های دانش‌بنیان برگزار شد. استقبال بی‌نظیر از این دوره، نشان‌دهنده عطش فناوران ایرانی برای حضور در بازارهای بین‌المللی و به‌ویژه بازارهای همسایه و منطقه است.

تأکید بر الگوی ملی شدن پارک البرز

در بازدید معاون فناوری و نوآوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از پارک علم و فناوری البرز، بر تبدیل این پارک به الگوی ملی تأکید ویژه‌ای شد. صیانت از هویت فناوران در برابر رصد و نفوذ دشمن، از محورهای اصلی این الگو عنوان گردید. در این رویداد مهم، از مجموعه‌ای از محصولات فناورانه و دانش‌بنیان نیز با حضور مقامات عالی وزارتخانه رونمایی به عمل آمد.

این تأکید مقامات وزارت علوم، نشان‌دهنده جایگاه رفیع پارک البرز در نظام ملی نوآوری کشور است. انتظار می‌رود با الگوسازی از تجارب موفق این پارک، شاهد تسری این دستاوردها به سایر پارک‌های علم و فناوری کشور باشیم.

تقدیر از نقش پارک در توسعه مالکیت فکری

توحید فیروزان، مدیرکل دفتر پشتیبانی امور فناوری و نوآوری وزارت علوم، با اشاره به عملکرد مؤثر و چشمگیر پارک البرز در حوزه مالکیت فکری، از جایگاه ملی این پارک قدردانی کرد. توسعه فرهنگ ثبت اختراعات، حمایت از ایده‌های نو و حفاظت از دارایی‌های فکری شرکت‌های عضو، از جمله اقداماتی است که پارک البرز را در این حوزه به یک پیشتاز ملی تبدیل کرده است.

گسترده‌ترین شبکه نوآوری کشور به روایت جهاد دانشگاهی

حمید صابرفرزام، رئیس پارک علم و فناوری البرز، در جمع خبرنگاران اعلام کرد: جهاد دانشگاهی با ایجاد یکی از گسترده‌ترین شبکه‌های نوآوری کشور، نقش بی‌بدیلی در رشد شرکت‌های فناور و اشتغال دانش‌آموختگان ایفا می‌کند. وی افزود: پارک البرز با بهره‌مندی از ظرفیت‌های شبکه‌ای خود، بستری مناسب برای هم‌افزایی میان شرکت‌ها، مراکز پژوهشی و صنایع فراهم آورده است.

این شبکه گسترده، علاوه بر استان البرز، شامل همکاری‌های ملی و بین‌المللی متعددی است که می‌تواند الگویی ارزشمند برای سایر زیست‌بوم‌های فناوری کشور باشد.

امضای تفاهمنامه با پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی

در حضور شهیکی (معاون فناوری و نوآوری وزارت علوم) و با همراهی فرزام و امیر خراسانی، تفاهمنامه همکاری مشترک میان پارک علم و فناوری البرز و پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی به امضا رسید. این تفاهمنامه، زمینه‌های همکاری در حوزه‌های فناوری‌های ورزشی، تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهشی در علوم ورزشی و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در این عرصه را فراهم می‌آورد.

گسترش همکاری‌های بین‌استانی

در راستای سیاست ملی‌سازی الگوی موفق پارک البرز، حبیب‌اله سالارزهی، رئیس پارک علم و فناوری سیستان و بلوچستان، به همراه فریدون لکزایی از پارک البرز بازدید کردند. در این دیدار صمیمانه، بر گسترش همکاری‌های دو جانبه در حوزه دانش‌بنیان، صنایع خلاق و فرهنگی تأکید شد